

JAVNO PREDUZEĆE RTCG

Broj 01-479411
Podgorica, 23. 06. 2023. god.

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ RTCG

za 2022. godinu

Podgorica, jun 2023.

SADRŽAJ

1. Uvod.....	2
2. Plan prihoda, rashoda i rezultat.....	8
3. Plan Prihoda.....	9
4. Plan Rashoda.....	10
5. Troškovi ličnih primanja.....	12
6. Direktni i indirektni troškovi u funkciji proizvodnje programa.....	13
7. Tekuće i investiciono održavanje.....	17
8. Amortizacija	18
9. Zaključak.....	19

UVOD

Radio i televizija Crne Gore je javni servis i kao takav treba da zadovolji najširi javni interes. Kao nacionalni javni emiter, ima dodatnu obavezu da proizvodi raznovrsne programske sadržaje za sve segmente crnogorskog društva, da objektivno i istinito informiše javnost, kao i da zadovolji različite zahtjeve i interesovanja crnogorskih građana. Upravo zbog toga se nastoji da Javni servis bude otvoren za različita mišljenja i ideje pa smo se potrudili da to i pokažemo kroz sve formate našeg programa.

Poslovanje i izvršavanje svojih obaveza predviđenih Zakonom i normativnim aktima RTCG je u 2022. godini ispunjavala u složenim društvenim okolnostima. I pored toga RTCG je uspjela da svoje poslovanje prilagodi takvim uslovima i nastavi sa svojom ulogom da tačno i pravovremeno informiše građane Crne Gore.

U 2022. godini, sa početkom realizacije Programsko-produkcionog plana, programska šema se ustabilila i modernizovala, pri čemu su rotirani termini, skraćena trajanja, modernizovane pojedine emisije, čime smo dobili na dinamici programa.

Kroz informativni program izvještavali smo o svim značajnim događajima u Crnoj Gori, takođe tematski ih obradili i pokretali nove priče od javnog interesa. Pratili smo izborne procese vodeći računa o podjednakoj zastupljenosti svih učesnika. Uspjeli smo i da u izbornoj noći budemo ubjedljivo najgledanija televizija u našoj zemlji. Takođe, emisijama Dobro jutro Crna Goro i Mreža.me ušli smo u sve segmente crnogorskog društva.

U emisijama u udarnom terminu (Naglas, Okvir, Argumenti, Fokus) bavili smo se društveno-političkim i ekonomskim temama, a naši gosti bili su iz svih segmenata crnogorskog društva i sa svih strana političke scene.

Krajem februara 2022. godine počeo je rat u Ukrajini pa smo dodatno izvještavali o tom globalnom problemu organizujući specijalne emisije. Poslali smo naše reportere na granicu između Poljske i Ukrajine i u jeku ratnih dešavanja i izbjegličke krize s područja te ratom pogođene zemlje.

Napredak, kvantitativni i kvalitativni, vidljiv je i u Dokumentarnom programu. Teme kojima su se bavile (od nasilja u porodici do istorijskih tema) podstakle su na razmišljanje i akciju crnogorsko društvo, NVO sektor i političare. Takođe, dinamika proizvodnje emisija tog programa omogućila nam je da gotovo svake sedmice imamo premijeru.

Naučno-obrazovni program je realizovao 128 emisija ili 56 sati sopstvenog programa. Na taj način napravljen je iskorak u odnosu na prethodne tri godine tako da smo uspjeli da jednom sedmično premijerno emitujemo emisije tog programa.

Kulturno-umjetnički program, u okviru koga je i muzička redakcija, naročito napredak napravio je u modernom izrazu, i u selekciji događaja iz oblasti kulture i umjetnosti koje smo pratili i tema koje smo sami inicirali.

Program za manjine nastavio je s proizvodnjom informativnih emisija na albanskom jeziku, te emisije Mostovi na jezicima ostalih manje brojnih naroda i Savore na romskom jeziku. Rad te redakcije prepoznat je u dijaspori koja je donirala tri laptopa za potrebe zaposlenih u tom programu, kao i kameru koja će se koristiti isključivo za potrebe te redakcije.

Inicirali smo ili učestvovali u humanitarnim akcijama u kojima je skupljen novac za liječenje kada je to bilo potrebno, te smo prenosili događaje od javnog interesa.

O kvantitetu proizvedenih sadržaja govori i podatak da je Produkcija TVCG ove godine

imala do trećinu više snimanja, montaža i televizijskih prenosa u odnosu na rekordnu 2019. godinu. Da se naš rad prepoznao pokazali su rezultati istraživanja agencije Damar, koje je finansirao OEBS, prema kojem je, kako su istraživači naveli u zaključcima „statistički značajno poraslo povjerenje u Javni servis“, dok se istovremeno, kako su naveli, nepovjerenje tri puta smanjilo u odnosu na istraživanje iz 2020. godine.

Svakako da je najveći uspjeh u minuloj godini to što TVCG2 drži rekorde gledanosti jednog programskog paketa u odnosu na sve TV kuće u državi sa “pikom” oko 125.000 gledalaca rukometne utakmice Crna Gora–Francuska i utakmice SP u fudbalu sa “pikom” od preko 150.000 gledalaca.

Redakcija zabavno-komercijalnog programa realizovala je plan emisija koje se svakodnevno emituju radnim danima - “Dnevna soba”. Realizovano je pet velikih muzičkih događaja: Izbor za pjesmu Amerike, Eurosong, Festival San Remo, U ritmu Evrope, Festival Skale.

Redakcija sportskog programa je ostvarila i realizovala nekoliko velikih događaja - Zimske olimpijske igre u Peking, Evropsko prvenstvo za rukometaše, Svjetsko prvenstvo za vaterpoliste, Mediteranske igre u Alžiru, a posebno utakmice fudbalske reprezentacije u Ligi nacija, s obzirom na to da je RTCG uspjela da otkupi prava na utakmice fudbalske reprezentacije za narednih šest godina. Uspješno su uvedeni novi programski sadržaji poput Spot.me te osvježeni neki stari formati poput Fudbal festa i Basket magazina, a posebno je naišao na pozitivan prijem kod publike projekat pod nazivom Selam Katar, gdje je došlo do integracije redakcija ZKP i sportskog programa.

Redakcija programa za mlade realizovala je uspješno emisiju Pop-Top posvećenu domaćim i svjetskih muzičkim hitovima, kao i outsourcing projekat Lokalni hodači koji je naišao na izuzetno pozitivan prijem kod publike. Takođe, uvedene su i emisije - podkasti koji se emituju tri puta sedmično i koji su pozitivno primljeni kod publike.

Na Parlamentarnom odnosno trećem programu smo redovno emitovali sjednice Skupštine Crne Gore kao i sjednice Vlade Crne Gore, ali i događaje od javnog značaja, kako sportske tako i kulturno - umjetničke i vjerske. Pratili smo kako plenarna zasjedanja tako i ostale skupštinske aktivnosti. Naši dopisnici izvještavali su o aktuelnostima iz crnogorskih opština.

Radio Crne Gore je tokom 2022. godine povećao količinu sadržaja sopstvene produkcije za oko 25 %, u gotovo svim segmentima programa, bez značajnijeg povećanja troškova produkcije, u uslovima smanjenja ukupnog broja zaposlenih u RCG za oko 10% na godišnjem nivou. U najznačajnijem dijelu programa - informativnom, proizvedeno je i emitovano oko 15 % više sadržaja u odnosu na ukupan program, a značajno povećanje zabilježeno je i u drugim segmentima, poput kulturno-umjetničkog i zabavnog programa.

Relevantnim istraživanjem snage brenda RTCG, rađenim tokom 2022. godine, zabilježen je ukupan rast slušanosti, a Radio je dobio inpute za intervencije u programskoj orijentaciji i korekcije tajminga emitovanja sadržaja, odnosno programske šeme.

Tokom 2022. godine u potpunosti je implementiran Jutel - softver za pripremu i realizaciju programa RCG. Dio zaposlenih iz svih segmenata RCG - novinari, muzički urednici, tonski realizatori i snimatelji, administratori programa, prošli su obuku za Jutel u Radio Beogradu, a zatim sproveli interne obuke u svojim sektorima. Primjena ovog naprednog rješenja, koje praktikuju veliki javni radijski servisi u Evropi i regionu, omogućila je i

intenziviranje rada na formiranju digitalne muzičke baze RCG.

Portal rtcg.me je nastavio sa unapređenjem i modernizacijom kako organizaciono tehnološkom tako i vizuelnom.

Novinari portala ispratili su sve bitne događaje u Crnoj Gori i svijetu, uz uključanja na društvenim mrežama i multimedijalne sadržaje. Uz Facebook, Twitter, Instagram i You Tube kanal, otvorili smo naloge i na Tik Tok-u, Viber-u, Telegramu, te na taj način kompletirali ponudu na društvenim mrežama.

Budući da je Crna Gora na takmičenju 2022 Eurosong koji se održao u Italiji imala predstavnika, poseban akcenat stavljamo na podrubriku Eurosong, gdje su se pratile sve aktivnosti u vezi sa tim programskim projektom.

Portal je imao i izvještača iz Ukrajine, koji je slao izvještaje i za ostala dva medija. Time su ostvareni vidni pomaci u sinergiji sva tri medija.

Portal RTCG, kao najkompleksniji portal u CG sa opcijama Radio i TV uživo, te gotovo cjelokupnom televizijskom i najaktuelnijom radijskom produkcijom, dostupnom nakon emitovanja na ova dva medija, nastavio je da povećava programsku ponudu, te prati i primjenjuje inovacije u svijetu informacionih tehnologija.

Nakon potpisivanja saradnje sa BBC i DW, po njihovim inputima, na portalu su postavljene i ove rubrike. Takođe nakon sprovedenog tendera za streaming, uz Prvi, Drugi i Satelitski, implementirali smo i Parlamentarni kanal, te na taj način uz dva radijska kanala, kompletirali live produkciju RTCG.

U redizajniranoj varijanti portala, sa takođe inoviranim iOS i Android aplikacijama, promjeni vizuelnog identiteta, doprinijela je i prekompozicija i dorada koja je podrazumijevala restrukturiranje zaglavlja sajta (header-a), te promjenu rasporeda blokova na početnoj strani Portala, kao i na unutrašnjim stranama u responsive verziji. Implementirali smo i ćirilčno-latinični konvertor, tako da su oba pisma dostupna posjetiocima našeg portala, što je i bila obaveza Javnog servisa.

U sopstvenoj produkciji Portal je uradio promo sadržaje, kako za Eurosong, tako i za lokalne izbore. Nadalje smo po zahjevima i standardima MOK-a, uz prosljeđeni ekskluzivni materijal, kreirali banere za Zimske Olimpijske igre i rubriku za ovaj događaj sa tri podrubrike. Svi olimpijski događaji, za koje smo imali pravo tv prenosa, bili su dostupni i na Portalu za područje Crne Gore. Za najveći planetarni događaj u svijetu sporta, imali smo rubriku Katar 2022, sa podrubrikama, kreiranom interaktivnom mapom učesnika i prenosom svih utakmica.

U prvoj polovini godine u sektoru tehnike od najvećeg značaja su bile isporuke opreme po potpisanim ugovorima o nabavci krajem 2021.godini. U skladu sa globalnom situacijom, prije svega ratnim dešavanjima u Ukrajni, i talasima pandemije Covid-a značajno su povećani rokovi isporuke. U prvom polugodištu isporučene su ENG kamere, sistemi za povezivanje sa vanstudijskim lokacijama. Mnogi tenderi su na raspisivanje čekali rebalans zbog inflacije, deficita komponenti i uvećanih cijena na tržištu. Odrađeni su projekti mrežne infrastrukture cijele RTCG, kao i projekat zamjene zastarjelog protivpožarnog sistema. Projekat adaptacije prostora na III spratu je obilježio građevinske radove koji su završeni u prvoj polovini 2022.godine. Spajanjem više manjih kancelarija i magacinskih prostora, stvorena su dva otvorena deska za KUP i sportske redakcije RTCG.

U nastavku godine realizovani su brojni strateški projekti iz domena tehnike, održavanja RTV doma i informacionih tehnologija. Instalacija i stavljanje u rad video LED zida u

informativnom studiju, uključujući i integraciju sa postojećim grafičkim sistemom, što je omogućilo da se informativne emisije od jesenje sezone produciraju u značajno kvalitetnijem okruženju sa poboljšanim resursima i mogućnostima za prezentaciju informacija. Nabavka dizel agregata za potrebe napajanja reportažnih i pratećih kola za međunarodne događaje koji zahtijevaju takve standarde, kao i za sve produkcije sa lokacija na kojima ne postoji pouzdano električno napajanje je konačno omogućilo da RTCG ne troši novac na zakup ovog resursa. Završeno je ažuriranje (update) informativnog produkcionog sistema na novu verziju čime je riješen veliki broj problema uključujući i ažuriranje verzija programa za montaže.

Realizovana je nabavka seta filmskih kamera za snimanje filmskog, serijskog i dokumentarnog programa sa pratećom opremom, koja je već krajem godine omogućila snimanje igranog filma u produkciji RTCG.

Nabavka seta za mobilnu produkciju koji omogućava da se realizuju jednostavnija snimanja bez potrebe za angažovanjem reportažnih kola i sa manjom posadom.

Tokom godine realizovane posjete u sklopu podrške za radijski, tv, informativni sistem i data centre.

Nabavke u radijskoj tehnici su omogućile još bolju povezanost mobilnih ekipa, korištenjem istih tehnologija koje su se odlično pokazale nakon realizacije projekta modernizacije tehnoloških kapaciteta ovog medija. Pored ove opreme, stvorena je neophodna infrastruktura za pokretanje web radijskih tematskih kanala. U toku je testni period i unošenje materijala u bazu podataka.

U dijelu informacionih tehnologija od ključnog značaja je bilo preseljenje i reorganizacija serverskog sistema i računarske mreže za ERP Infostream iz prostorija stare mašinske sale (101) u prostoriju nove mašinske sale Radija (213), kako bi se stvorili još bolji uslovi za opremu na kojoj počiva informacioni sistem. Osmišljavanje i uvođenje u rad sistema slanja Bulk SMS u cilju brže i lakše distribucije informacija zaposlenim. Takođe, otvorena je mogućnost za slanje Bulk Email poruka, što u kombinaciji sa SMS porukama povećava mogućnost automatske distribucije informacija svim zaposlenim, uvođenje automatske distribucije liste o prisutnosti na poslu za svakog zaposlenog, priprema i realizacija poslova vezanih za zamjenu i instalaciju računarske mreže i instalacija i kabliranje mrežnog rek ormara i mrežne opreme za renovirane prostorije Redakcije za kulturu i Sportskog programa na trećem spratu.

Urađen je projekat mrežne infrastrukture za čitavu zgradu RTCG, koja nije dio produkcionog sistema, već računarske mreže koja obuhvata kancelarije, a u vrlo je lošem stanju. Izuzetno uspješno realizovano više međunarodnih utakmica, prije svega muške fudbalske reprezentacije Crne Gore, izuzetno velike kompleksnosti. Pohvale UEFA-a za realizaciju ovih prenosa najbolje govore o uspješnosti ovih projekata, kao i o ljudskim i tehnološkim kapacitetima kojima raspolažemo.

Tokom godine realizovan veliki broj zahtjevnih projekata poput realizacije svih prenosa Zimskih olimpijskih igara, Lige nacija, Aba lige u košarci, zajedničkih emisija radija i televizije, Evropsko prvenstvo u rukometu i Svjetsko prvenstvo u fudbalu.

Realizovane specijalne emisije, kao i Izborna noć koje su pratile lokalne izbore za Podgoricu, Bar, Zetu, Bijelo Polje, Danilovgrad, Kolašin, Plav, Plužine, Pljevlja, Rožaje, Šavnik, Žabljak, Tivat i Budvu.

U prvom dijelu godine nabavljena su dva električna vozila u skladu sa ugovorom o isporuci iz 2021. godine, a kasnije tokom godine još tri električna automobila, čime je započeta transformacija voznog parka od većinski dizel pogonskih jedinica u električne agregate, u cilju

optimizovanja potrošnje energenata. Iskorišćeni su grantovi Eko Fonda za subvenciju ovakvih nabavki. Nabavljen je i jedan kombi sa 9 sjedišta za prevoz ekipa.

Krajem godine potpisan je ugovor sa EPCG za postavljanje solarne elektrane snage 300 kW na krovu RTCG. Ovim projektom dodatno optimizujemo potrošnju energenata, posebno električne energije, čija potrošnja će se neznatno povećati zbog upotrebe punjača za električna vozila, ali će taj trošak biti značajno manji od ekvivalentne potrošnje pogonskog goriva za te automobile. Završena „Analiza energetske karakteristika zgrade i način upravljanja energetskom potrošnjom i troškovima za energiju“ koja je rezultirala dokumentom o energetskoj efikasnosti objekta RTCG kojim se daju smjernice za poboljšanja u ovoj sferi.

Završeno projektovanje video nadzora za čitavu zgradu RTCG. Završena je reparacija elektro tabli u informativnom studiju kao i izrada projekta za javljače požara. Završena je sanacija najneuslovnijih mokrih čvorova na drugom i trećem spratu.

U saradnji i uz donaciju CBCG postavljena violina na recepciji u posebnoj obezbijeđenoj vitrini, u skladu sa međunarodnim standardima za zaštitu predmeta od značajne materijalne ili istorijske vrijednosti.

Direktorat za medije, a shodno uputima EU vezano za poglavlja o medijskim slobodama, pristupio je izradi i izmjenama seta medijskih zakona najprije krovnog dokumenta Medijske strategije, Zakona o medijima, Zakona o nacionalnom javnom emiteru RTCG i Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama. Isti se moraju upodobiti i prilagoditi evropskoj legislativi koja važi za ovu oblast. Javni nacionalni emiter Radio i Televizija Crne Gore se zalaže za jačanju mehanizama institucionalne, uređivačke i finansijske autonomije javnog servisa i sveukupne oblasti audio-vizuelne djelatnosti i usluga, u odnosu na iskustvo u primjeni važećih propisa i tendenciji razvoja, u skladu sa medijskim trendovima i tehnološko-inovacionim dostignućima.

Kroz komisije i radne grupe menadžment, zaposleni i delegirani član Savjeta su intezivno uključeni u rad istih kako bi predložili i sugestije, a koje se tiču javnog servisa, bile usaglašene sa propisima i regulativom koja važi u zemljama EU, a najviše se tiču nezavisnosti i samostalnosti rada i uređivačke politike, kao i stabilnog finansiranja RTCG. Naprijed navedeno će zahtijevati upodobljavanje internih akata, sistematizacije radnih mjesta i brojnih drugih proceduralnih akata u skladu sa novim propisima i zakonskom regulativom.

Predstavnici RTCG su uzeli aktivno učešće kroz predlog amandmana i komentarima na zakonska izmjene u smislu da medijska regulativa treba da osigura preduslove za rad i razvoj javnog servisa koji će pružati usluge visokog kvaliteta u skladu sa javnim interesom i profesionalnim standardima. Pri čemu je naglašeno da je neophodno podsticati razvoj kulture dijaloga, slobode govora i razmjene mišljenja, promovisanja različitosti, partnerske saradnje svih aktera u društvu, prepoznajući značajnu ulogu i misiju javnog servisa u njemu. Imajući u vidu navedeno, medijskom legislativom treba obezbijediti stabilan i održiv javni servis, institucionalno, finansijski i uređivački nezavistan, kako bi mogao odgovoriti potrebama svih građana, društvenoj dinamici i savremenim trendovima.

Tokom 2022. godine OEBS je finansirao izradu Strategije razvoja i angažovao eminentne stručnjake. Predložena dokumenta će predstavljati osnovu za djelovanje RTCG u narednom periodu.

Finansiranje javnog servisa predstavlja kontinuiran izazov sa kojim se suočava njegovo

rukovodstvo. Bez finansijske održivosti i predvidljivosti nemoguće je ostvariti ciljeve koji su proklamovani programskim i drugim strategijama. Program javnog servisa treba da teži izvrsnosti, izbalansiranosti i univerzalnosti, a da bi postigli kvalitet i ciljeve javne misije, neophodna su stalna ulaganja u kadrovske, programske, produkcijske i tehničke kapacitete. Zakonom o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore, regulisano je finansiranje kao i izvori iz kojih se finansira RTCG. Izvori iz kojih RTCG stiče sredstava su: budžet Crne Gore, proizvodnja i emitovanje reklamnih sadržaja, proizvodnja i prodaja audiovizuelnih djela (emisija, filmova, serija i dr.) i nosača zvuka i slike, zatim iz sponzorstva programskih sadržaja, organizovanjem koncerata i drugih priredbi iz donacija međunarodnih organizacija namijenjenih tehničko-tehnološkoj i programskoj podršci i stručnom usavršavanju, kao i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Javni servis u toku ove godine svoju djelatnost obavlja u izuzetno kompleksnom i promjenljivom ambijentu. U 2022. godini desile su se promjene u crnogorskom zakonodavstvu koje se tiče oblasti finansija (prije svega izmjene Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, izmjene Zakona o obaveznom socijalnom osiguranju i povećanje minimalne zarade sa 250 EUR na 450 EUR). Takođe u ovom periodu je eskalirao najveći vojni sukob na našem kontinentu od završetka Drugog svjetskog rata, koji za posledicu ima najveću energetska krizu i krizu cijena hrane u poslednje tri decenije. U isto vrijeme i dalje traje epidemiološka kriza izazvana virusom COVID19. RTCG je u prethodne dvije godine svoje aktivnosti morala, usled pomenute krize izazvane COVID-19, i objektivnih okolnosti smanjiti na minimum. U ovim okolnostima je do minimuma bila dovedena i investiciona aktivnost, a koju je neophodno održavati iz godine u godinu, kako bi se smanjivao jaz u odnosu na javne servise i uopšte televizije koje su na tehnološki i tehnički naprednom nivou. Imajući u vidu prethodno, rukovodstvo RTCG se odlučilo da u toku 2022. godine počne sa realizacijom investicija koje su do skoro bile "zamrznute", a opet imajući u vidu i ambijent u kome se trenutno odvija poslovanje.

RTCG ostaje posvećena svim principima koji su naznačeni i prilikom donošenja Finansijskog plana, kao i programskim ciljevima kao što su ulaganje u program kroz uvođenje novih programskih sadržaja i AV formata, povećanje sopstvene produkcije igranog programa, kao i značajno ulaganje u koprodukciju i otkup nezavisnih AV djela. Informativni program će nastaviti da obrađuje najvažnije dnevno-političke, ekonomske, socijalne i društvene aktuelnosti. Pristupilo se modernizaciji i uvođenju novih programskih sadržaja namijenjenih za mlade, imajući u vidu da je jedan od glavnih problema gledanosti Javnog servisa nisko učešće mladih u strukturi gledalaca.

Realizacija i ostvarenje Finansijskog plana za 2022. godinu je uslovljena daljim razvojem situacije i uslova poslovanja izazvanih pandemijom COVID -19 virusa, stanjem državnih finansija odnosno javnih prihoda, političkom situacijom u zemlji, međunarodnim kretanjima i krizom, kao i posledicama rata u Ukrajini, pa su u takvim uslovima izvršenje planiranih aktivnosti i ostvarenje planiranih veličina iz finansijskog plana sve kategorije prihoda i rashoda podložne promjenama, a u skladu sa opštim ekonomskim stanjem i kretanjem makroekonomskih pokazatelja. Takođe postoje najave, premda još na nivou razmatranja, da će doći do izmjena i dopuna Zakona o budžetu na državnom nivou, što će posledično dovesti do usklađivanja planiranih veličina sa transferima iz državnog budžeta.

Finansijski izvještaj RTCG za 2022. godinu, urađen je u skladu sa odredbama Zakona o elektronskim medijima, Zakona o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore,

odredbama drugih zakonskih propisa čije odredbe se odnose na djelatnost RTCG, Statutom i normativnim aktima.

Prema finansijskim pokazateljima, Radio i Televizija Crne Gore je u periodu od 01.01. do 31.12.2022. godine ostvarila ukupne prihode u iznosu od **20.399.630 EUR**, ukupne rashode u iznosu od **17.916.378 EUR** i pozitivan rezultat poslovanja u iznosu od **2.483.252 EUR**. Odloženi poreski rashodi iznose **1.212.466 EUR**, tekući porez na dobit **360.364 EUR** tako da je ostvaren neto pozitivan rezultat **910.422 EUR**.

I Planirani prihodi i rashodi

Tabela 1: Planirani prihodi, rashodi i rezultat

1	Elementi	PLAN	OSTVARENJE
		2022	31.12.2022
	2	3	4
I	UKUPNI PRIHODI	20.149.800	20.399.630
1.	<i>JAVNI PRIHODI (Budžet CG)</i>	15.919.800	15.919.800
2	<i>KOMERCIJALNI PRIHODI</i>	1.090.000	1.724.619
3	<i>OSTALI PRIHODI</i>	3.140.000	2.755.212
II	UKUPNI RASHODI	20.144.800	19.489.208
1	<i>DIREKTNI I INDIREKTNI TROŠKOVI</i>	5.462.650	5.108.551
	<i>Direktni troškovi u funkciji proizvodnje</i>	3.912.420	3.732.998
	<i>Indirektni troškovi u funkciji proizvodnje</i>	1.550.230	1.375.552
2	<i>LIČNA PRIMANJA</i>	9.075.000	9.021.809
	<i>Ukupni troškovi zarada</i>	8.250.000	8.216.366
	<i>Ostala lična primanja</i>	825.000	805.443
3	<i>TEKUĆE I INVEST. ODRŽAVANJE</i>	1.985.650	705.295
4	<i>AMORTIZACIJA</i>	3.015.000	2.933.111
5	<i>OSTALO</i>	150.000	1.720.442
III	NETO DOBIT / GUBITAK	461.500	910.422

Ukupno ostvareni prihodi za period 01.01 - 31.12.2022. godine iznose **20.399.630 EUR**, dok ukupni rashodi za isti period iznose **19.489.208 EUR**. Ostvaren je pozitivan rezultat za period 01.01- 31.12.2022. godine u iznosu od **910.422 EUR**.

II Prihodi

U nastavku je dat tabelarni prikaz ostvarenih prihoda za period 01.01. - 31.12.2022. godine kao i procenti ostvarenja prihoda za posmatrani period.

Tabela 2 Prihodi

1	Vrsta prihoda 2	PLAN	OSTVARENJE	OSTVARENJE %
		2022 3	31.12.2022 4	31.12.2022 5
I	JAVNI PRIHODI	15.919.800	15.919.800	100,00
	Budžet CG	15.919.800	15.919.800	100,00
II	KOMERCIJALNI PRIHODI	1.090.000	1.724.619	158,22
	Marketing-oglašavanje, sponzorstvo itd.	770.000	1.150.591	149,43
	Ostali komercijalni prihodi,teh. usluge reemit. progr, itd	320.000	574.028	179,38
III	OSTALI PRIHODI *	3.140.000	2.755.211	87,75
	U K U P N O: (I+II+III)	20.149.800	20.399.630	101,24

Strukturu ostvarenih prihoda u prvom polugodištu 2022. godine čine:

1. Javni prihodi (budžetski prihodi)

Shodno Zakonu o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore, iz budžeta Crne Gore, za ostvarivanje osnovne djelatnosti RTCG, transferišu se sredstva na godišnjem nivou u visini 0,3% BDP (bruto domaćeg proizvoda), čiju procjenu utvrđuje Vlada usvajanjem smjernica makroekonomske i fiskalne politike.

Planirani iznos javnih prihoda u 2022. godini koji je opredijeljen Radio i Televiziji Crne Gore iznosi od 15.919.800 EUR. Ostvarenje ovih prihoda je 100% i tokom 2022.godine ukupno je transferisano RTCG-u **15.919.800 EUR**.

2. Komercijalni prihodi

Komercijalni prihodi u 2022. godini projektovani su u iznosu od 1.090.000 EUR, dok je njihovo ostvarenje **1.724.619 EUR** ili 58,22% iznad plana. U komercijalne prihode ulaze prihodi od oglašavanja, sponzorstva, reemitovanja programa, tehničkih i

produksijskih usluga i drugi komercijalni prihodi koje RTCG ostvaruje na tržištu, shodno Zakonu. U ostalim komercijalnim prihodima najveće učešće imaju prihodi koje RTCG ostvaruje od reemitovanja programa, koji se ostvaruju preko EBU kablovske koordinacije a preko koje se prikupljaju prihoda od reemitovanja – Addendum, Zamp, Vistron, Status Plus.

3. Ostali prihodi*

Ostali prihodi u koje ulaze prihodi od naplate štete, kursnih razlika, naplaćenih otpisanih potraživanja, prihodi iz ranijih godina, prihodi po osnovu donacije, zatim ostali finansijski prihodi i ostali prihodi, projektovani su bili na iznos od 3.140.000 EUR. U ovaj iznos projektovan je i prihod u iznosu amortizacije donirane opreme (MRS 20) u iznosu od 2.524.881 EUR. Za period 01.01 – 31.12.2022 su ostvareni u ukupnom iznosu od **2.755.211 EUR** ili 87,75 od planiranih iznosa.

III Struktura rashoda

Tabela3 Rashodi

1	Vrsta troškova	PLAN	OSTVARENJE	OSTVARENJE
		2022	31.12.2022	%
	2	3	4	5
I	UKUPNI TROŠKOVI PROIZVODNJE I EMITOVANJA PROGRAMA	5.462.650	5.108.551	93,52
	Direktni troškovi proizvodnje i emitovanja	3.912.420	3.732.998	95,41
	Indirektni troškovi proizvodnje i emitovanja	1.550.230	1.375.552	88,73
II	LIČNA PRIMANJA	9.075.000	9.021.809	99,41
	Ukupni troškovi zarada	8.250.000	8.216.366	99,59
	Ostala lična primanja: otpremnine, prevoz, pomoć, nagrade, Savjet i dr.	825.000	805.443	97,63
III	TEKUĆE I INVEST. ODRŽAVANJE	1.985.650	705.295	35,52
IV	AMORTIZACIJA	3.015.000	2.933.111	97,28
V	OSTALO (rezerv.sudski sporovi. itd.)	150.000	1.720.442	
	U K U P N O (VI+VII)	19.688.300	19.489.208	98,99

Ukupni rashodi RTCG za izvještajni period 01.01. do 30.06.2022 godine ostvareni su u iznosu od **19.489.208 EUR** ili 98,99% od godišnjeg plana .

1. Ukupni troškovi u funkciji proizvodnje i emitovanja programa (direktni i indirektni), ostvareni su u iznosu **5.108.551 EUR** ili 93,52 % od planiranih. Direktni troškovi su ostvareni u iznosu od **3.732.998 EUR**, dok indirektni troškovi iznose **1.375.552 EUR**. Najveće učešće u direktnim troškovima imaju troškovi TV prava za sportske događaje, filmove i serije, tehničke veze – audio i video linije, spoljne saradnike, službena putovanja itd. Najveće učešće u Indirektnim troškovima imaju troškovi energenata, troškovi osiguranja, troškovi materijala itd.
2. Troškovi ličnih primanja ostvareni su iznosu od **9.021.809 EUR** ili 99,41 %, pri čemu su Troškovi zarada iznose **8.216.366 EUR** ili 99,59% od plana, dok se na ostala lična primanja i Savjet odnose rashodi u iznosu od **805.443 EUR**, odnosno 97,63% od godišnjeg plana.
3. Troškovi tekućeg i investicionog održavanja u izvještajnom periodu 01.01-31.12.2022. iznose **705.295 EUR** ili 35,52% od plana. Pod ovom stavkom finansijskog plana su predviđeni troškovi održavanja opreme i novog sistema za proizvodnju programa iz procesa digitalizacije kao i sredstva namijenjena za održavanje i adaptaciju građevinskog objekta i održavanje postrojenja i opreme RTV doma, kao i troškove održavanja vozila. Kako RTCG u zadnje tri godine ostvaruje pozitivan finansijski rezultat to su stvorene pretpostavke za veća ulaganja kako u nove tehnologije i unapređenje postojećih, tako i u rekonstrukcije i adaptacije poslovnog prostora čime se stvaraju optimalniji uslovi za rad i funkcionisanje RTCG-a.
4. Troškovi amortizacije u poslovnoj 2022. godine iznose **2.933.111 EUR**. Od ukupnog iznosa amortizacije iznos od 2.524.881 EUR se odnosi na amortizaciju donirane opreme.
5. Pod stavkom Ostalo finansijskog plana iskazuju se kategorije rashoda koji se odnose se na rezervisanja za troškove po osnovu sudskih sporova i ostala rezervisanja, kao i na ostale troškove, a u skladu sa računovodstvenim politikama i međunarodnim računovodstvenim standardima i na kategorije tekućeg poreza na dobit i efekata odloženih prihoda.

TROŠKOVI LIČNIH PRIMANJA

Tabela 4: Lična primanja

1	Vrsta troškova	PLAN	OSTVARENJE	OSTVARENJE
		2022	31.12.2022	%
	2	3	4	5
	LIČNA PRIMANJA	9.075.000	9.021.809	99,41
A	Ukupni troškovi zarada	8.250.000	8.216.366	99,59
1.	Neto zarade zaposlenih	6.260.000	6.287.631	100,44
2.	Porez na zarade	190.000	180.414	94,95
3.	Doprinosi na zarade	1.800.000	1.748.320	97,13
B	Ostala lična primanja	825.000	805.443	97,63
1	Prevoz	320.000	312.086	97,53
2.	Otpremnine	90.000	92.912	103,24
3.	Zimnica	125.000	125.316	100,25
4	Pomoći zaposlenima	75.000	75.874	101,17
5.	Jubilarne i ostale nagrade	30.000	14.940	49,80
6.	Ostali lični rashodi	75.000	80.889	107,85
7.	Naknade za Savjet i sjed. Savj.	110.000	103.428	94,03

Izvor: Služba finansija

Ukupni troškovi po osnovu ličnih primanja u 2022.godini iznose **9.021.809** EUR, od čega se na ukupne troškove zarada odnosi **8.216.366** EUR, dok ostala lična primanja iznose **805.443** EUR. Troškovi ličnih primanja su ostvareni u procentu od 99,41% od godišnjeg plana.

Nakon usvajanja programa ekonomskih reformi i izmjenama poreskih propisa, krajem 2021. godine, došlo je do promjene u strukturi zarada, koje su obuhvaćene usvojenim rebalansom tokom 2022.godine. Osim toga u RTCG-u predstoji usklađivanje normativnih akata sa novom zakonskom regulativom, uključujući i izradu nove sistematizacije, što može dovesti do promjene u iznosu sredstava namijenjenih za lična primanja zaposlenih. Shodno važećim zakonskim propisima i Kolektivnom ugovoru u 2022. godinu su bila predviđena sredstva za isplatu naknade za zimnicu zaposlenima, prevoz, otpremnine kao i pomoći čija je struktura data u prethodnoj godini.

Zbog velikog broja prazničkih dana, a sa tim i većih izdataka za zarade, bilježi se i malo odstupanje na poziciji neto zarade, takođe i novi sistem obračuna (neoporezivi dio zarade i različite poreske stope prema visini zarade) utiču na visinu pojedinih kategorija troškova zarade. Napominjemo da pozicija Ukupni troškovi zarada (bruto zarade – neto zarada sa porezima i doprinosima) se kreću ispod planiranih vrijednosti.

Troškovi pomoći zaposlenima bilježe rast, a u ukupnim rashodima na ovoj stavci finansijskog plana, rashodi pomoći zaposlenima za slučaj smrti člana porodice iznose preko 58.000 EUR tokom 2022. godine.

Na poziciji ostali lični rashodi se evidentiraju troškovi dopunskog rada, troškovi naknada za neiskorišćene godišnje odmori, troškovi komisija, naknade predsjednicima reprezentativnih sindikata, ombudsmana i ostale odluke (npr. 8. Mart) itd.

DIREKтни I INDIREKтни TROŠKOVI U FUNKCIJI PROIZVODNJE I EMITOVANJA PROGRAMA

Ukupni troškovi u direktnoj i indirektnoj funkciji proizvodnje i emitovanja programa u obračunskom periodu od 01.01. do 31.12.2022. godine, ostvareni su u iznosu od **5.108.551 EUR**, što je 93,52 % od godišnjeg plana, pri čemu direktni troškovi proizvodnje i emitovanja programa iznose **3.732.998 EUR** ili 95,41 %, dok indirektni troškovi iznose **1.375.552 EUR** ili 88,73 %. U nastavku je dat pregled direktnih i indirektnih troškova po vrstama i procenti ostvarenja u odnosu na planirane iznose.

Tabela broj 6

1	2	3	4	5
	Vrsta troškova	PLAN 2022	OSTVARENJE 31.12.2022	OSTVARENJE %
	Direktni troškovi proizvodnje i emitovanja programa	3.912.420	3.732.998	95,41
1	Nosači slike i zvuka	52.000	59.882	115,16
2	Audio i video linije	285.000	314.977	110,52
3	Scenografija, rekvizita i šminka	137.000	85.957	62,74
4	Sport - TV prava	1.015.000	942.039	92,81
5	Filmovi i serije	300.000	272.421	90,81
6	Koprodukcija i nezavisna produkcija	-	-	-
7	Vijesti i TV prava EBU itd..	265.000	267.836	101,07
8	Interni konkurs – sopstvena produkcija	162.000	95.138	58,73
9	Kreativni i muzički program	20.500	8.785	42,86
10	Vremenska prognoza	25.000	23.152	92,61
11	Autorska prava (PAM, FC)	100.000	81.971	81,97
12	Informativne agencije	80.000	79.294	99,12
13	Spoljni saradnici	340.000	427.904	125,85
14	Intelektualne usluge	20.000	101.463	507,32
15	Službena putovanja	470.000	372.924	79,35
16	Zakupi	169.000	134.537	79,61
17	Suport portal	15.420	11.990	77,76
18	Internet, kabl.provajderi	66.500	33.018	49,65
19	Organizacije - Circom, Copeam	8.000	7.922	99,02

20	Dorada programa, proizv. i tehn. usluge	112.000	141.453	126,30
21	Eurosong	110.000	110.764	100,69
22	Novogodišnji program	80.000	77.051	96,31
23	Festival filmskog i TV scenarija	25.000	17.843	71,37
24	Ostali troškovi	55.000	64.677	117,59
	Vrsta troškova	REBALANS	OSTVARENJE	OSTVARENJE
1	2	2022	31.12.2022	%
	Indirektni troškovi koji su u funkciji proizvodnje i emitovanja programa	1.550.230	1.375.552	88,73
1	Materijali	116.500	89.847	77,12
2	Voda	35.000	35.484	101,38
3	Energija	492.000	466.413	94,80
4	Telefoni i pošta	55.000	50.841	92,44
5	Osiguranje	195.000	188.436	96,63
6	Radna garderoba	35.000	37.576	107,36
7	Ispitivanje gledanosti itd	46.000	27.951	60,76
8	Kamate	25.000	34.095	136,38
9	Platni promet i bankarske usluge	65.000	44.913	69,10
10	Revizija i ostale eksterne usluge	40.000	4.598	11,50
11	Carine i špedicije	3.500	929	26,54
12	Edukacija, stručna literatura, novine	29.000	17.257	59,51
13	Promocija i sponzorstvo	20.000	16.232	81,16
14	Reprezentacija	30.000	32.615	108,72
15	Rezervni djelovi	45.000	61.081	135,73
16	Alat i sitan inventar	8.000	2.642	33,03
17	Auto gume	6.700	4.374	65,28
18	Registracije motornih vozila	12.000	11.220	93,50
19	Upotreba sops. vozila u posl. svrhe	12.000	9.143	76,19
20	Ostali nematerijalni troškovi, kinoteka, itd	15.000	11.037	73,58
21	Rashodi osnovnih sredstva, zalihe	23.000	8.776	38,16
22	Ispravka vrijednosti potraživanja	20.000	36.164	180,82
23	Takse, vještačenja i javni izvršitelji	6.000	816	13,60
24	Advokati i notari	35.000	26.779	76,51
25	Troškovi po sudskim presudama	30.000	12.553	41,84
26	Odvoz i deponovanje smeća	36.000	32.966	91,57
27	Rashodi iz ranijih godina	27.000	28.385	105,13
28	Ostali indirektni troškovi	87.530	82.428	94,17

Troškovi u direktnoj i indirektnoj funkciji proizvodnje i emitovanja programa u obračunskom periodu od 01.01. do 31.12.2022. godine, ostvareni su u iznosu od **5.108.551 EUR** pri čemu direktni troškovi proizvodnje i emitovanja programa iznose **3.732.998 EUR**, dok indirektni troškovi iznose **1.375.552 EUR**.

Najveće učešće u direktnim troškovima imaju troškovi TV prava za sportske događaje, filmove i serije, troškovi dramskog programa, troškovi angažovanja spoljnih saradnika, službena putovanja, zakupi, audio i video linije, vijesti i tv prava EBU, troškovi autorskih prava

itd.

Troškovi audio i video linija su ostvareni za 2022. godinu u iznosu 314.977 EUR. Troškovi audio i video linija po pravilu prate i rast troškova po osnovu sportskih tv prava. U strukturi troškova audio i video linija najveći iznos pripada sportskim takmičenjima, ali i za unilateralne transmisije za emisije iz zimskih i ljetnjih centara, vanredne događaje, izbore itd. Rast troškova je prouzrokovalo Evropsko prvenstvo u rukometu za žene na kojem je naša reprezentacija osvojila bronzanu medalju. S obzirom na uspjeh crnogorskih rukometašica bilo je neophodno da imamo tehničke veze sa komentatorskim studijima osim u Podgorici, i u Skoplju i Ljubljani gdje su se igrale utakmice završnice prvenstva.

Troškovi tv prava za sportske događaje u 2022. godini iznose od 942.039 EUR. RTCG je obezbijedila šestogodišnji ugovor za utakmice reprezentacije Crne Gore što je prethodno predloženim izmjenama finansijskog plana kao i PP planova usvojeno. Redakcija sportskog programa, realizovala je nekoliko velikih događaja kao što su Zimska olimpijada u Pekingu, Evropsko prvenstvo za rukometaše, Evropsko prvenstvo za rukometašice, Svjetsko prvenstvo za vaterpoliste, Mediteranske igre u Alžiru, Svetsko prvenstvo u fudbalu u Kataru koje smo ispratili sa 64 prenosa i svakodnevnim specijalizovanim emisijama Selam Katar, Svetsko prvenstvo u atletici, domaća sportska nadmetanja itd.

Troškovi vijesti i tv prava EBU odnose se na troškove članarine EBU i EVN/PNN, evrovizijsku razmjenu programskih sadržaja koji su ostvareni na nivou od 267.836 EUR, bilježe rast zbog čestih i velikih promjena odnosa - kursa CHF i EUR.

Izdvajamo da je u 2022. godini realizovano i snimanje dugometražnog igranog filma pod radnim nazivom „Motociklista“ u režiji Gojka Berkuljana, a po scenariju Ivane Darson, projekat je podržan na Internom konkursu za proizvodnju dramskog igranog programa Televizije Crne Gore za 2022. godinu. Kako je bilo i definisano operativnim planom projekta, tokom 2022. ušlo se u fazu priprema, a kasnije, u periodu od 7. novembra pa sve do sredine decembra, u proces snimanja filma. U drugoj polovini decembra započeta je faza postprodukcije. Važno je napomenuti da je ovako zahtjevan, kompleksan i ambiciozan projekat stopostotno realizovan kadrovskim i tehničkim kapacitetima RTCG. Na taj način je pokazano da je naša kuća spremna da realizuje projekte visoke kreativne i produkcione složenosti.

RTCG je bila učesnik u projektu o prekograničnoj saradnji koji je podržan od strane EU „FAME/No. 414/ Targeted Call for Project Proposals, Innovative model for young artists cross border laboratory“ u okviru Interreg IPA programa prekogranične saradnje Italija-Albanija-Crna Gora. Navedeni projekat je doveo do većih izdvajanja na intelektualnim troškovima. Konkretno, projekat FAME ima za cilj stvaranje prekogranične laboratorije za mlade umjetnike, mlade muzičare i autore, preko koje bi mogli da se povezuju sa istima u Italiji i Albaniji i saraduju međusobno. Prihodi kroz donaciju iz ovog projekta su 123.000 EUR, a koje će RTCG uložiti u projekat. Uz to, jedan od proizvoda projekta je dokumentarni film o projektu u RTCG produkciji, organizacija i emitovanje finalnog događaja (koncerta umjetnika iz svih zemalja partnera Italije, Albanije i Crna Gore koji su izabrani za obučavanje kroz projekat), što u krajnjem otvara vrata RTCG-u i za druge EU projekte. S obzirom da su sredstva iz donacije biti istovremeno i trošak projekta to u ukupnom neće biti na teret RTCG. Projekat FAME se završio krajem 2022. i do tada su se sve aktivnosti i rezultati projekta isporučili, dok bi se refundacija

troškova izvršila nakon odobrenja istih od strane ugovorne vlasti u Italiji, a to će biti tokom ljeta 2023.godine. Takođe benefit ovog projekta je i oprema u iznosu od 17.000 EUR koja ostaje u trajnom vlasništvu RTCG.

Na stavci finansijskog plana Spoljni saradnici izvještajnom periodu 01.01.- 31.12.2022 iskazani su rashodi u iznosu od 427.904 EUR. Honorarni saradnici se angažuju za različite programske segmente na Radiju, Televiziji i MMC-u, kao i za potrebe Sektora tehnike i produkcije, Servisa itd., a radi nesmetanog odvijanja redovnog procesa proizvodnje i emitovanja programa. Takođe se u okviru ove stavke finansijskog plana evidentiraju i naknade članovima revizorskog odbora kao i asistentima za pomoć u radu lica sa invaliditetom koja su zaposlena u RTCG.

Takođe su povećana izdvajanja na doradama programa i tehničkim uslugama zbog povećanog broja sportskih događaja (SP u fudbalu), za potrebe izvještavanja iz Srbije, utakmica za koje koristimo eksterne usluge u vidu grafike i statistike, novih vizuelnih rešenja za meteo, kao i novih najavnih špica.

Ukupni **indirektni rashodi** u periodu 01.01.do 31.12.2021.godine iznose **1.375.552 EUR**, odnosno 88,73% od planiranih. Najveće učešće u ovim troškovima imali su sljedeći troškovi: troškovi energije (električna energija, gorivo, lož ulje), osiguranja, platnog prometa i bankarskih usluga, materijala, telefona, rezervnih djelova i ostali troškovi.

Kod Indirektnih troškova proizvodnje i emitovanja programa veći od projektovanih su troškovi kamata. Do rasta ovih troškova je došlo jer je prilikom sravljenja obaveza prema Upravi prihoda i carina morala biti plaćena kamata nastala u ranijim obračunskim periodima.

Takođe su veći troškovi radne garderobe, pri čemu je jedan dio doniran od strane OSCE (5.450 EUR) za zimske i ljetnje jakne, prsluke itd s obilježjima RTCG-a, tako da je za navedeni iznos ovaj rashod „pokriven” donacijom OSCE-a.

S obzirom da je tendencija da se, zbog visokih troškova održavanja kako tehnološke opreme tako i opreme RTV doma, što više poslova preuzme da se radi u okviru RTCG dolazi do rasta Troškova rezervnih djelova (kompjuterska oprema, vozila, tehnološka oprema i sl.) . Kako je neophodno sačuvati proces proizvodnje programa, tako i nesmetano funkcionisanje cijele zgrade, ove troškove je teško adekvatno planirati.

S obzirom na ekonomska kretanja i neizvjesnost, čak i na globalnom nivou, gotovo sve stavke finansijskog plana koje se odnose na direktne, a posebno na indirektno troškove u funkciji proizvodnje i emitovanja programa, mogu biti podložne promjenama. Specifičnost procesa rada i djelatnost RTCG predstavljaju ograničavajući faktor prilikom planiranja pojedinih kategorija rashoda, pa samim tim i praćenja njihovog ostvarenja.

TEKUĆE I INVESTICIONO ODRŽAVANJE

Tabela 7 Tekuće i investiciono održavanje

1	Vrsta troškova	PLAN	OSTVARENJE	OSTVARENJE
		2022	31.12.2022	%
	2	3	4	5
	UKUPNO	1.985.650	705.295	35,52
	Troškovi održavanja građ.objekta i adaptacija prostora	907.650	71.551	7,88
	Troškovi održavanja i suporta tehnol.opreme	881.000	551.962	62,65
	Troškovi održav.postr.i opreme RTV doma, video nadzor, rasvjeta	65.000	61.817	95,10
	Dorada portala i nadogradnja sistema - OTT platforma sa pratećim servisima	16.000	8.000	50,00
	Troškovi održavanja vozila i GPS	16.000	11.965	74,78
	Ostali troškovi	100.000	-	-

Ukupni troškovi za tekuće i investiciono održavanje u 2022. su planirani u iznosu od **1.985.650 EUR**, dok njihovo ostvarenje za period 01.01. -31.12.2022. iznosi **705.295 EUR** ili 35,52%. Ovi troškovi obuhvataju troškove održavanja i suporta tehnološke opreme, zatim rashode za održavanje i adaptaciju građevinskog objekta, troškove održavanja postrojenja i opreme RTV doma, dorade portala, kao i troškove održavanja vozila.

Troškovi tekućeg i investicionog održavanja su manji od projektovanih zbog neophodnosti izrade projektne dokumentacije i raspisivanja tendera. Naime određeni tenderi su na raspisivanje čekali izradu i usvajanje izmjena i dopuna Finansijskog plana RTCG, kojemu se moralo pristupiti između ostalog i zbog deficita komponenti, inflacije i uvećanih cijena na tržištu, tako da će aktivnosti na ulaganju i održavanju tehnološke opreme kao i adaptacijama prostora značajno intezivirati tokom 2023 godine. Odrađeni su projekti mrežne infrastrukture cijele RTCG, energetski audit, kao i projekat zamjene zastarjelog protivpožarnog sistema. Ovi projekti će predstavljati osnovu za raspisivanje tendera za nabavku cjelina ili djelova sistema u nastavku godine. Projekat adaptacije prostora na III spratu je obilježio građevinske radove koji su završeni. Spajanjem više manjih kancelarija i magacinskih prostora, stvorena su dva otvorena deska za KUP i sportske redakcije RTCG.

Iznos rashoda namijenjenih za održavanje i suport tehnološke opreme (novi sistem i reportažna kola) je ostvaren u manjem iznosu od planiranih zbog tenderskih procedura i ponavljanja određenih tenderskih postupaka.

Osim naprijed navedenog vršeni su redovni servisi i idržavanja liftova, zanatsko – građevinski radovi, sevisiranja i ugradnja klima uređaja, protivpožarnih aparata, pumpi za

grijanje itd.

AMORTIZACIJA

Tabela 8 Amortizacija

1	Vrsta troškova	PLAN	OSTVARENJE	OSTVARENJE %
		2022	31.12.2022	31.12.2023
	2	3	4	5
	AMORTIZACIJA	3.015.000	2.933.111	97,28

Izvor: Služba finansija

Troškovi amortizacije, koji su bili planirani u iznosu od 3.015.000 EUR, ranije usvojenim izmjenama finansijskog plana su procjenjeni na 3.015.000 EUR, od čega se na iznos amortizacije donirane opreme odnosi 2.515.000 EUR. Ukupni troškovi amortizacije iznose za izvještajni period 01.01 -31.12.2022. godine, **2.933.111 EUR** ili 97,28 % od planiranog iznosa na godišnjem nivou. Takođe je u 2022. godini, izvršena procjena imovine, postupajući po preporuka DRI i eksterne revizija.

Međunarodnim računovodstvenim standardima, Zakonom o računovodstvu, Kontnim okvirom i normativnim aktima RTCG, sredstva za digitalizaciju evidentirana su u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardom MRS 20 i imaju karakter državnih davanja. Standardom je propisano da se državno davanje koje se odnosi na imovinu iskazuje u bilansu stanja kao odloženi prihod, a prihod po osnovu davanja priznaje se u toku vijeka trajanja, odnosno amortizacije sredstava, kroz prihod u iznosu amortizacije. Sredstva su dakle prvo knjižena kao odloženi prihod, koji se evidentira u bilansu stanja, a ne u bilansu uspjeha. Tako da se ona prikazuju i na prihodnoj strani kao prihod u iznosu amortizacije digitalne opreme (u okviru Ostalih prihoda), tako i na rashodnoj strani kao amortizacija sredstava za digitalizaciju, što je i prikazano u Finansijskom izvještaju za 2022. godinu.

ZAKLJUČAK

Izvori sredstava za finansiranje RTCG utvrđeni su Zakonom o nacionalnom javnom emiteru. Zakonom o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore je regulisano da se iz budžeta Crne Gore za ostvarivanje osnovne djelatnosti RTCG, preusmjeravaju sredstva na godišnjem nivou u visini od 0.3% BDP (bruto domaćeg proizvoda), čiju procjenu utvrđuje Vlada usvajanjem smjernica makroekonomske i fiskalne politike. Stabilnost, izvjesnost i redovna dinamika priliva ovih sredstava su garant stabilnosti u poslovanju RTCG, koji presudno utiče na realnost plana prihoda RTCG i njihovo ostvarenje.

RTCG u poslednjim godinama posluje po modelu koji se zasniva na principima: stabilnosti, nezavisnosti, adekvatnosti i predvidivosti. Ukoliko bi se promijenio način finansiranja to bi moglo proizvesti negativne posledice po RTCG. Poseban rizik bi moglo da predstavlja i ugrožavanje uredničke, finansijske i institucionalne nezavisnosti RTCG, što bi bilo u suprotnosti sa članovima 15. i 16. Zakona o nacionalnom javnom emiteru kojima je garantovana programska nezavisnost i nezavisnost novinara.

Programski ciljevi i ambiciozni programsko produkcionni planovi, podrazumijevaju značajna ulaganja u prateću infrastrukturu kao podršku cjelokupnom poslovanju, pa je i plan rashoda za 2022. godinu na tim stavkama bio veći, što nameće još veću obavezu RTCG da bude objektivna, nepristrasna i istinski javni servis svih građana.

Dinamičnost poslovanja predstavlja konstantu sa kojom se u poslovanju suočavaju i veliki i mali subjekti, a koja samim tim ne zaobilazi ni našu kuću. Poslije godina koje su bile obilježene epidemiološkom, i krizom na tržištu energenata i hrane, u tekućoj godini se stiču uslovi koji će rezultirati poboljšanim životnim standardom zaposlenih u RTCG. Poboljšanje standarda će se ogledati prije svega u nikad većem povećanju zarada zaposlenih, kao i početku izgradnje zgrade u kojoj će stambeno pitanje riješiti 90 zaposlenih u Javnom servisu.

Smatramo da je došao trenutak kada će se osim rješavanja unutrašnjih izazova kao što su stabilnost finansiranja i uslovi rada, morati što više da oslušujemo potrebe društva i države koje stoji iza nas i da im na adekvatan način, kroz profesionalan i privlačan proizvod vraćemo i za godine i decenije u kojima smo kao kuća kreditirani bez osnova.

I u ovakvim uslovima RTCG će nastojati da racionalnim poslovanjem, postizanjem ušteda na svim vrstama troškova obezbijedi nesmetano funkcionisanje, proizvodnju i emitovanje kredibilnih programskih sadržaja za gledaoce. Redovno izmirenje obaveza prema zaposlenima, državi, bankama i dobavljačima, uz neometano odvijanje procesa proizvodnje i emitovanja programa predstavlja prioritet u u budućem poslovanju RTCG.

Generalni direktor RTCG
Boris Raonić, s.r.

JAVNO PREDUZETJE
RTCG
Radio i Televizija Crne Gore